

Zprávy zahraničné

DÁNSKÝ KRÁL BEDŘICH NÁHLE ZEMŘEL.

Dánský král Bedřich VIII. zemřel náhle na ulici města Hamburku, ve středu minulého týdne. Nalézal se na zpáteční cestě do Dánska, z lázni z Nize, kde dlel na uzdravení. Trpěl již delší dobu zkrtnutím cév a lékaři očekávali jeho smrt každým okamžikem, následkem mrtvice. Ve středu večer jako obyčejně vyšel si král před spaním na procházku. Ubytován byl se svou manželkou a třemi nejmladšími dítkami v hotelu Hamburger Hoff a sice na zapfenou pod jménem hraběte Kronburga. Z hotelu vyšel sám a kráče po chodníku na Husův náměstí. Tam se mu ale udělalo najednou mdlo a začal vrávorat. Kolem jdoucí lékař, vida starého pána klesati, nabídl mu pomoci a pomohl mu usednouti na kamenné schody jednoho oběhodu. Neznámý stařec prohodil: "Děkuji vám. Již jest mi lépe a za chvíli to přejde." Lékař ubíral se dále. Za nějakou chvíli nalezli chodící ležeti na ulici starého, slušně oděného muže v bezvědomí a zavolali ambulanci, která jej dopravila do námořní nemocnice, kde ale byla konstatována smrt. Nikdo nevěděl, kdo vlastně muž ten jest a proto byl položen v márnici do řady mezi mrtvolky nestotožněných ubožáků. Když se král dlouho nevracel, povstal v jeho rodině postrach o jeho bezpečí a sluhové vyšli na ulici podívat se po něm. Když slyšeli, že jakýsi starý pán byl nalezen na ulici v bezvědomí a dopraven do námořní nemocnice, jati předtuchou, vydali se tam a tak našli krále Dánů ležeti na prknech v márnici, vedle mrtvol ubožáků, k nimž se žádný nehlásil. Mrtvola byla ihned dopravena do pohřebnického závodu a druhý den poslána do Kodaně. Tam vyvolalo oznámení smrti králový velký rozruch. S pavilónu královského paláce byl předsedou ministerstva prohlášen králem dánským Kristian X., nejstarší syn zesnulého krále. Při tom panovala na náměstí taková tláčenice, že bylo více lidí k smrti umráčeno a mnoho zraněno. Nový král musel se několikrát objeviti na balkoně a lid pěl s obnavěnými hlavami dánskou národní hymnu. — Jeho manželka, nová královna dánská, Alexandra, jest sestrou německé korunní princezny Cecilie a obě byly mekleburgskými princeznami. — Anglická královna vdova Alexandra a ruská carevna vdova Marie, jsou sestrami zesnulého krále, který jest strýcem a bratrovcem skoro polovině členů panujícího rodu Evropy. — Zesnulý král Bedřich VIII. narodil se 5. června 1843 v Kodani a stal se dánským králem po smrti svého otce Kristiana IX., nejstaršího z evropských panovníků, otec řeckého krále Jiřího, anglické královny-matky Alexandry, ruské carevny vdovy a děda norského krále Haakona VII. Byl jednoduše vychován, však byl velice vzdělaný. V jednu dobu byl kanceléřem Kodánské university a byl hlavou dánských Svobodných zednářů. Zřídka zasahoval činně do politiky, ale sčastnil se vynikajícím způsobem veřejného života a učinil mnoho v zájmu veřejné dobročinnosti.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Uherský ministerský předseda dr. Šl. Luksas podal císaři Františkovi Josefovi zprávu o bezvýsledném vyjednávání s opozičními vůdci v Budapešti. Zvláště trpěl stěžíval si na to, že nejen Justh, ale i Košut úplně zamítli předlohy jeho v ohledu volební reformy. Císař nebyl tím valně potěšen, ale premiéra požádal, by jen vyjednával dále a brannou předlohu, pro kterou v uherském sněmu po delší dobu již chybět se obstrukce, odložil až do podzimu. — Vídě, 8. května. Ve schůzi uherské delegace došlo ke konfliktu k vůli suspendování ústavy v Chorvátaku. Byl dokonce navržen i projekt nedávry ministru vojenství, generálu Aufenberkovi, všim návrh byl po prudké debatě odvolán. Pak byl přijat prozatímní rozpočet na šest měsíců. — Zasedání delegací bylo opět skon-

čeno. Rakouská delegace následovala příkladu uherských delegátů a přijala také pouze prozatímní rozpočet na půl roku. Tím byla její hlavní práce skončena. Polští členové delegace protestovali ku konci zasedání jako obyčejně proti Polákům, nepřátelské politice Pruska. — V poslanecké sněmovně ve Vídni projednává se právě otázka vystěhovalců. Mají býti ustanoveni odborníci, kteří by hlavně dohlíželi na vystěhovalce a podávali vládě zprávu. Zvláště jedná se o vystěhovalce do Ameriky. — Rozhlásilo se, že ministerský předseda je trýzněn vážnou chorobou oční. Lékaři nepřírají, že tím zrak ministra Stuerghka je vážně ohrožen. Ze propuštění, jež si ze služeb císařových tento ministr vyžádal, císař nepřijme, je ale jisto. Zatím řídí ministerstvo ministr vnitra sv. p. Udyňski, který byl tím pověřen císařem. — V Sedmihradsku řádil cyklon. Ves Beresztkeo v komitatu Márošském byla proměněna v hromadu sutin. Zámek hraběte Bánffyho byl shořen. V Mároš-Vársarhély byly způsobeny velké škody. Věž protestantského kostela byla větrem shozena. V Mikházy sbořen kostel a klášter. U Sziklodhegyes byl celý les poražen. Do osad postižených bylo posláno vojsko. Zákopníci odstraňují sboření a staví vojenská stany pro nebohé obyvatelstvo. Mnoho osob bylo zabito. Jich mrtvolky byly okamžitě pohřbeny. Zabítých je velký počet, ale nemohl být stanoven. — Ve Vídni zemřel biskup Meyer ve stáří 74 let. Týž byl dlouho dobu farářem v císařském zámku. — V Liberci došlo ku příšerné rodinné tragedii, již za oběť padly čtyři lidské životy. Majitel domu A. Horn v návalu okamžitého šílenství zastřelil svou ženu, syna a deera a potom dobře mířenou ranou sprovodil se světa sebe samotného. Čin jeho způsobil v celém městě pochopitelné vzrušení. — Ve Vídni dostalo se skvělého uvítání výstavnímu výboru Spojených Států, jež vede J. Hays Hammond, a které působilo na Američany příznivým dojmem. V paláci amerického vyslanectví uspořádána hostina, na níž se podílelo 500 Vídňáků.

O povodni v Tyrolsku docházely stále ještě neutěšené zprávy. Voda ještě ani dost málo neopadla. Nejhorší zprávy docházely stále z okresů Ritzbueheln a Kuffsteinu, kde jest vody na metr vyško a podobně jest tomu také v okolí Koesenu a Brixenu. Několik lidí se utopilo. Vojsko pomáhá všude, jak může. Doprava v zaplavených krajinách jest možna jen na člunech. Na dráhách se jezdí nepravidelně a někde vlaky vůbec nejezdí. Mezi obyvatelstvem panuje veliká bída.

NĚMECKO.

Císař Vilém již zase mluvil, utrl se od řetězu, a jeho ministři mají nyní těžkou práci, aby uklidnili rozhořčení, jaké vyvolala jeho banketní řeč v celé říši a hlavně v parlamentě, kde socialisté zle císaře pro jeho nemístnou řeč kritizují. V Elsasaku a Lotarinský panuje totiž proti-německá agitace, to jest, tamní obyvatelstvo nechce se tak rychle odnárodniti a poněmčiti, jak by si toho císař přál a proto prohlásil: "Páni znají nás jen po nejlepší straně, ale mohou se dostat tam, kde poznají nás také a jiných stran. Jestliže po cestě, kterou nastoupili, budou pokračovati, budeme nuceni vzít jim ústavu a učiniti z nich pruskou provincii." V říšském sněmu socialisté nevybírali slov v kritizování řeči císařovy a útočili na něj tak ostře, že ministři se zvedli a opustili sněmovnu. Národní německí poslanci a katolíci pospíšili si ku pomoci císařovi a následkem toho byla vřava a osobní útoky. Jedná se o zatčení některých členů říšské rady, kteří ve vřavě postavili se na odpor přivolané policii.

MEXIKO.

Konečně odhodlal se Madera k ráznému zakročení proti povstalcům Orozkovým a vládní vojsko pod vedením generála Huertyho utkalo se s vojskem Orozkovým u Conejos. Během celodenního boje bylo přes 500 povstalců zabito, ukončeno více jejich děl a celá armáda Orozkova nalézá se na ústu-

MATKA

To drahé, sladké slovo: "Matka". Není slova v řečích národů, které by tak dojalo srdce a appellovalo na city muže, jako slovo toto. Mezi divochy i nejvzdělanějšími národy světa jest sladké jméno to stejně váženo, stejně ctěno. Matka jest základem rodiny, v jejím klíně klade se základ charakteru příštího muže. Její láska k dětem jest tou nejčistší, nejkrásnější ve všemohárně, tou jedinou pravou láskou ve světě. Ona miluje své děti, odpouští jim, nechť se dopustí jakéhokoliv činu, a žádá ruka nedovede ošetřiti nemocného tak něžně jako ruka mateřská. Nám všem je a navždy zůstane matka tou nejdražší bytostí na světě a když konečně shasnou navždy ty drahé oči, které vždy jen laskavě na nás hleděly, po celý náš život zůstane nám památka matky nejdražší a posvátnou. Proto nemůžeme se diviti, že v uctívání památky zemřelých stojí u nás všech matka zase na prvním místě a že její hrob jest pro nás tím nejposvátnějším místem na světě. Zdobíme hroby těch, kteří nám byli kdysi milí a drazí, ale přede všemi jest to hrob matky, k němuž se obracíme v nejtěžších dobách svého života tak jako jsme se obraceli kdysi k té, která nyní pod rokem tím dřímá spánek věčný. Nedivme se, že hroby matek jsou téměř nejkrásnějšími a pomníky postavené vděčnými dětmi nad jich rovy bývají těmi nejskvostnějšími. — Příloženě vyobrazení jest fotografickým snímkem pomníku, který na hřbitově v South Omaha hlásá, že na místě tom odpočívá MATKA dobrých a vděčných dětí, které na ni nezapomely ani po smrti. Z kytice krásných růží, na pomníku vytesaných vypadal jeden kmínek a lež zacychen na ovrubě závitku, na němž vytesáno jest zlatými písmenami to sladké slovo "Matka". Pomník ten hlásá lásku matky a lásku dětí ku své rodině, která sahá až za hranice hrobu. Ba, co více. On hlásá umění a umělecké pochopení myšlenky našeho krajanů, pana Franka Svobody, akademického sochaře z č. 1215 So. 13th St., Omaha, Neb., který pomník ten vytvořil. Jest to skvostná umělecká práce, která druzí se důstojně k mnohým stům pomníků, jimiž náš kraj umělec ozdobil hřbitovy našeho západu a které hlásají slávu českého umění na nesčetných posvátných místech měst a osad amerického západu.

Frank Svoboda

1215 So. 13. Str., Omaha, Neb.

pu k severu. Některé telegramy oznamují, že byl Orozko svými lidmi zastřelen, ale dosud docházejí z povstaleckého tábora depeše jím podpísované. Nyní táhnou obě armády k severu, vládní vojsko v patách za ustupujícími povstanci. Prozatímní prezident nové republiky Gomez, který sídlil v Juarez, vrátil se na rozkaz Orozkův zpět do S. S.

ČINA.

Všichni v Pekingu přítomní členové republikánského kabinetu objevili se před prozatímní státní radou a rokovali o zavedení reformy ve vládě i jinde. K této plánu náležejí porotní soudy, reorganizace vojska a loďstva, reformace všeobecné výchovy, řádná daňová soustava a zřízení národní banky. — Z Tensina se oznamuje, že syn prince Tuana, jenž hrál vynikající úlohu za boxerského povstání a byl považován jednou také za dědice trůnu, přibyl do Pekingu. Prince Tuan, jenž prý se prohlásil císařem provincii Sen-si a Kansu, prý nyní intrikuje, by jeho syn byl povolán za čínského císaře. Vydání podpory dostává se mu od prince Kunga, válece mongolských protivníků resignace dynastie, jenž se zasnazoval u držení staré vlády. Nabídl, že postaví armádu 50,000 a odjel do Mukdena, aby prohlásil neodvratnost Mančurska.

VELKÁ BRITANIE.

Britická poslanecká sněmovna přijala 348 proti 267 hlasům předlohu zákona, jímž se odlučuje ve Walesu církev od státu. Veliká bouře nastala, když David Lloyd-George se zmínil o politickém pamfletu, v němž vévoda z Devonshiru vinil liberály z "olupování boha". Ministr financí k tomu podotkl, že vévoda z Devonshiru přece ví, že jeho majetek pochází z kostelního lupu. Slechtičti poslanci proti tomuto výroku zle bouřili a nejvíce řádil lord Hugh Cecil. Na to Lloyd-Cecil břítece odpověděl, že viníti liberály v olupování církve by neměli ti, jejichž statky pocházejí z lupu z doby reformace. Jich předkové oloupili katolíckou církev, kláštery, oltáře i chudobince. Oloupili chudé i mrtvé. A potomci takových zlodějů opovažují se viníti z krádeže liberály, když tito chtějí dostati zpět část uloupeného majetku pro chudé.

FRANCIE.

Ve vsi Mongentu na řece Marne došlo k boji mezi policií a vojskem a pravým vůdcem a posledním členem parříských automobilových lupičů Octavem Garnierem. Súčastnilo se ho několik tisíc policistů, četníků a Zuavů, kteří usilovali po mnoho hodin lupiče buď zastřeliti nebo jej učiniti neškodnými vyhozením stavení v

němž se ukrývali, dynamitem do povětří. Tři policisté klesli zasaženi kulemi lupičů. Stavení bylo silně poškozeno dynamitem, však lupiči se nevzdali. Když policisté přibýli k stavení, náčelník detektivů Guichard žádal jménem zákona za otevření, avšak odpovědi byly výstřely z revolverů. Guichard, jenž nebyl poraněn, rychle ustoupil a připravil policisty, detektivy a četníky k útoku. Pak přišla ještě setnina Zuavů z blízkých kasáren. Hned z počátku tři policisté byli těžce poraněni. Policisté a diváci, kteří stáli na mostě Východní dráhy, házeli veliké kameny na střechu domu, jež se následkem toho probořila, ale lupiči v střelbě neustali. Pouze Garnierova přítelkyně, Guilleminová, vyběhla ze stavení, a byla zatčena. Pak přibýl na místo policejní prefekt Lepini, jenž konal válečnou poradu s veliteli četníků a Zuavů, a rozhodl, aby útočiště lupičů bylo rozbito dynamitem, jako v případě Bonnota a Duboise v Choisy le Roi. Brzy zavzněly výbuchy, a zástupy rozulených diváků hrnuly se v před, aby viděly výsledek. Mnoho však neviděly. Dynamitové pumy, jež byly vřezeny na stavení s železničního mostu, veliké škody nečinily. Výbuch otřásl celým městem, však dům zůstal celý, a lupiči z něho stříleli dále. Jedna koule letěla těsně kolem Lepinova ramene. Pak byly objeveny z vojenských kasáren ve Vincennes nové pumy, a několik detektivů, chráněných ocelovými štíty, schvalně sestrojeny pro takové účely, přiblížili se až na 15 stop k stavení. Drželi štít levou rukou a krčící se za štítem, lupiči na to odpovídali. Jeden ze znamenitých štítů byl prostřelen, ale schovaný za ním detektiv nebyl poraněn. Potom přibýlo ještě oddělení policie. Po výbuchu bylo patrné, že lupiči uchýlili se do sklepa. Později vystoupili na půdu, odkud pokračovali ve střelbě.

VZDĚLÁNÍ A VÝZNAM ČASOPISŮ.

Jízeme v rozmachu zdokonalení veskeré činnosti lidské, kdež hledí se nejen ku zdokonalení po stránce technické, nýbrž i po stránce národohospodářské a obchodní. A nemůže ani jinak býti, neboť lidstvo neustále poměrně zvyšuje své potřeby výživy a ostatních společenských požadavků. Tím přirozeně zvyšuje se náklad výrobní a nucen jest každý k větší intenzitě práce ať již hmotné nebo duševní.

Každý směr výrobní hledí využíkovati všechny vymoženosti technické, hledí využití výhodnou konjunkturu tržní, chce uplatniti svůj vliv národohospodářský a politický, by výrobu jednak zlevnil, výrobky lépe zhodnotil a vlivem národohospodářsko-politickým si zlepšil postavení hmotné i mravné. Těmito kroky kráčí a postupuje i výroba zemědělská — pravýroba.

Nebyl by však možný tak znatelný pokrok v zemědělství ani v ostatních směrech výroby, kdyby každý své zkušenosti, objevy at již rázu theoretického nebo praktického ponechal pro svou osobu, kdyby tyto pokrokové snahy nebyly sdělovány s veřejností, podrobny dalším pokusům a zkouškám a uznané za dobré, dále šířeny. To jest úlohou odborné literatury knižní i časopisecké.

Kniha a časopis jsou základem šíření pokroku. Kniha projednává pravidelně o speciální otázce a zastává stejné názory, až snad do-

plněna v tom směru knihou novější, eventuálně až se dočká upraveného nového vydání.

Časopisy však postupují neustále s dobou, v každém čísle majíce něco nového, tudíž časopisy jsou jakousi encyklopedií pokroku.

Každý pokrokovitý měl by odebráti časopis, kdež zastoupen v přehledných úvahách a kratších referátech celý obor, by se zdokonalil ve své výrobě, by mohl různé názory posouditi, o nich disputovati a dobré ve svůj prospěch využití.

Nepostačí dnes ustanouti na všeobecném a odborném vzdělání, které poskytuje škola, nýbrž musí každý pokračovati s časem, musí se dále vzdělávati. K tomu účelu přispěje mimo praxe, dobrých přednášek, rozhovorů, hlavně dobrá věcná kniha a časopis.

Každý nejen ve svém zájmu, ale též v zájmu celku nechť se neustále dále vzdělává, by mohl nejen existenčně, ale též mravně konkurovati s průměrným celkem.

Kotěra & Sloup

vlastní hojně zásobný obchod
grocery a železářský,
č. 1261 So. 16. St. Tel. Doug. 5573.
Ind. A-3570.
Hospodyňky ušetří vždy peníze, budou-li u nás obchodovati. Vždy čerstvé máslo a vejce. 47-48c

Grocery a řeznický obchod
vlastní v č. 1022 So. 10. St., Omaha,
HENRY P. MARQARDT.
Krajan Tesaf Vás obslouží pravým českým zbožím uzenářským. Phone: Douglas 2780. 25-26

Nejmodernější
na jižní straně města
Řeznický a Uzenářský závod vlastní v č. 1401 jižní 16. ul.
CYRIL HROMEK
Čerstvé maso, jakoz i výborné uzenářské výrobky a veliká drůbež se dováž. Zvolejte tel. Douglas 1316.

Moderně zařízení a největší
řeznický a uzenářský závod
vlastní nejstarší řezník,
V. F. KUNCL,
č. 1244 So. 13th St., Omaha.
Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakoz i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoli jinde. Zboží možno objednat telefonem: Douglas 1199.

J. P. GUTH
ARCHITEKT
Uřadovna: 516 Paxton Bld.
Telefon Red 1937
OMAHA, 21f NEBRASKA

Vzorně zařízený HOSTINEC
— vlastní —
Frank : Semerád
16. a William ulice, Omaha, Neb.
Výtečný Metzav lékař, jakoz i pravé importované pilsenské stále na čepu. Korbelova vína a nejlepší lihoviny prodává i ve velkém. — Chutný zákusek stále při ruce.
Nezapomeňte si předplatit na Pokrok.

Nepotřebují býti Vaše pakoje nově vypapírovány anebo dům Váš nově obarven? Jestliže ano, pak zadejte ihned práci tu
FRANK LANGPAULOVÍ,
majitel pěkně zařízeného obchodu nástanným papírem, barvami, sklem ojaem v č. 1261 So. 13. ST. OMAHA, NEBB.
Jeho v oboru tomto dlouháletá zkušenost a pochvalná pověst úplně Vás spokojenost zaručují. Na skladě najdete velký výběr nejnovějších vzorů krásného nástanného papíru, různých barev, vamiš, oboj, stítek a skla všech velikostí. — V každém případě neopomněte jej navštívit. 36-37

MACH & MACH.
ZUBNÍ LÉKÁRI.
3. poschodí, Paxton Bld., 16. a Farson ulice
Tel. Douglas 1980. Ind. Phone A 108.
OMAHA, NEBB.
Nejlepší zařízení zubní lékařské obsluhuje ve střední části. Nejmodernější pomůcky. Práce prvotní třídy. Úspěšně.